

Forfatter: Topsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra ANDRÆ

Citation: Topsøe, Vilhelm: "Udvalgte Skrifter", i Topsøe, Vilhelm: *Udvalgte Skrifter*, udg. af VILH. ANDERSEN ; HELGE TOPSØE-JENSEN , 1923, s. 345. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-topsoe01-shoot-idm140237635829600/facsimile.pdf> (tilgået 14. juni 2021)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

ANDRÆ

Nogle Politikere ere som bekjendt i en mærkelig Grad sammenvøede, sommetider næsten sammenfiltrede med deres Tid; undertiden er det betydelige Mænd, som med Sympathiens og sand Forstaaelses fine, lønlige Traade væve med paa Tidens Væv, stundom mindre betydelige, som uselvstændig ere spundne med ind i den.

Andre derimod staa forunderlig glat, utilgængelig og isoret, uden nogen stadig frugtbar Vexelvirkning med Samtiden, og gjør sig kun gjældende nu og da ved enkelte Lejligheder.

Andræ hører til denne sidste Art. Han staaar paa en ganske egen Vis for sig i vort politiske Liv, som en Slags Obelisk, der, sig selv nok, er bedækket med Indskrifter, som det stundom kan falde noget vanskeligt at tyde, men som selv af dem, som opgive alle Tydningsforsøg eller endog mene, at det ikke er Umagen værdt at bryde sig med dem, erkjendes for at være et interessant Stykke. Andræ er en virkelig fremragende Mand. Ere de fleste Politikere mere eller mindre begavede Eftersnakkere, saa er han det ikke. Højest forskellige Dannelsesformer have, som naturligt er, afsat deres Spor i vort konstitutionelle Liv. Andræ har for sin Videnskabs Vedkommende efterladt et betydeligt Mærke, men har tillige sørget for, at man ikke glemte Manden selv.

Til daglig Brug mærker man ikke meget til ham. Han møder flittig paa sin Plads i Landstinget, hvor han sidder ved Siden af Grev Frijs, en Politiker, der danner et ganske ejendommeligt Modstykke til Andræ, forskjellig ogsaa i det

rent Udvotes fra sin lille, magre Nabo med det skarpt-skaarne Ydre, der iøvrigt noget minder om *Windthorst*, med hvem *Andræ* ogsaa som Taler kan have Lighedspunkter.

Til at være et flittig mødende Medlem indskrænker *Andræ* som bekendt i Reglen sin Virksomhed. Han vilde ikke overtage Pladsen som Formand i Landstinget, som man gjerne vilde sætte ham paa, da *M. P. Bruun* vilde trække sig tilbage; *Andræ* henviste i sit Afslag til den noget isolerede Stilling, han befandt sig i ligeoverfor Tinget, en Betragtning, som man næppe kan nægte var korrekt, thi det er ganske vist en naturlig Forudsætning, at Tingets Hjerte slaar i Formandens Bryst.

I de almindelige Forhandlinger tager *Andræ* næsten aldrig Del; kun naar det er en Sag, som paa en eller anden Maade berører hans Fag eller Specialinteresse, kan han gjøre nogle Bemærkninger; han har ikke heller Ord for at spille nogen Rolle i Tingets private Forhandlinger. Man mærker kun til ham derved, at han ved enkelte Lejligheder holder en stor og udmærket Tale, der hører til det Ypperligste, vort parlamentariske Liv frembringer.

Andræ, som har staaet vor elegante æsthetiske Periodes Centre nær, og som selv besidder en sjældent fin og omfattende Dannelse, brillerer i Konversation og er en Mester i den sjældne, nu næsten uddøende Kunst, at kunne fortælle. Han er tillige en stor Taler; som man veed, følges disse Egenskaber ikke sjældent ad. *Andræ* beholder som Taler noget af den Konverserende. Han er ikke stiv, højtidelig, deklamatorisk, ikke Spor deraf, men livlig, smidig, vittig, og under dette glatte Ydre ligger en jernfast Udvikling. Han er en Polcmiker af første Rang, ja, er væsentlig kritisk og polemisk anlagt i Debatten. Det er hans Glæde at gjøre rent Bord omkring sig. Men paa den ryddede Tomte bygger han altfor ofte et skjønt Palads, som blot har den Mangel, at der ingen Indgang er, eller han opfører en slank Søjle med Plads kun for en *Simon Stylites*: skjæve Taarne bygger han derimod ikke.

Man kan være ganske uenig med *Andræ* i hans Udgangspunkt og derfor ogsaa i hans Resultat. Altid maa man dog indrømme, at hans Taler ikke blot ere rhetoriske Prydelser